

VOZAČKA DOZVOLA

1. ŠTA JE VOZAČKA DOZVOLA?

Motornim vozilom u saobraćaju na putu može samostalno da upravlja samo lice koje ima važeću vozačku dozvolu, stranu vozačku dozvolu ili međunarodnu vozačku dozvolu.

Motorno vozilo je takvo vozilo na motorni pogon koje je prvenstveno namenjeno za prevoz lica i stvari na putevima ili koje služi za vuču priključnih vozila namenjenih za prevoz lica i stvari, osim vozila za prevoz lica i stvari koja se kreću po šinama, bicikala sa motorom, traktora i drugih vozila na motorni pogon koja nisu prvenstveno namenjena za prevoz lica i stvari. Motornim vozilima se smatraju:

1. motocikli;
2. putnički automobili;
3. teretna vozila;
4. kombinovana vozila
5. autobusi;
6. trolejbusi.

Motorna vozila zbog velike energije koju razvijaju kretanjem i koja se povećava sa povećanjem brzine kretanja, predstavljaju opasnu stvar u saobraćaju. Zbog toga je sticanje prava na upravljanje motornim vozilima vezano za prethodnu proveru sposobnosti (znanja i veštine) lica koja njima upravljaju. Da vozač ispunjava propisane uslove za upravljanje određenom vrstom motornih vozila potvrđuje se vozačkom dozvolom.

Vozačka dozvola predstavlja konačno rešenje nadležnog organa kojim je nekom licu priznato pravo na upravljanje motornim vozilima određene kategorije. Takođe, vozačka dozvola je i isprava (legitimacija) kojom vozač u saobraćaju dokazuje to svoje pravo.

Rešavajući u upravnim stvarima izdavanja vozačkih dozvola, ovlašćena lica u okviru nadležnosti Ministarstva, primenjuju propise o vozačkim dozvolama i na osnovu utvrđenih činjenica i drugih okolnosti, kao i na osnovu ocene priloženih dokaza, odlučuju o pravu na upravljanje motornim vozilima. Po prijemu zahteva za izdavanje i produženje važenja vozačke dozvole, nadležni organ unutrašnjih poslova utvrđuje da li podnosilac zahteva ispunjava propisane uslove za dobijanje vozačke dozvole, pa će prema rezultatima utvrđivanja izdati odgovarajuću dozvolu ili doneti rešenje kojim se odbija zahtev za izdavanje.

Pravo da samostalno upravlja motornim vozilom u saobraćaju na putu, vozač stiče izdavanjem vozačke dozvole koje se sastoji u upisivanju u vozačku dozvolu podataka o vozaču i roku važenja vozačke dozvole, overi u vozačkoj dozvoli kategorija motornih vozila kojim vozač ima pravo da upravlja i upisivanjem tih podataka u evidencije o vozačima(registar vozača i kartoteku vozača.

Kad upravlja motornim vozilom, vozač mora kod sebe da ima odgovarajuću važeću vozačku dozvolu i dužan je da je pokaže na zahtev ovlašćenog lica.

Oblast vozačkih dozvola regulisana je odredbama:

Zakona o osnovama bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni list SFRJ" br 50/88, 63/88, 80/89, 29/90, 11/91, „Službeni list SRJ" br. 34/92, 13/93, 24/94, 41/94, 28/96, 3/2002, „Službeni glasnik RS" br. 101/2005);
Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik SRS" br. 58/82, 15/84, 5/86, 21/90 i „Službeni glasnik RS" br. 28/91, 53/93, 67/93, 48/94, 25/97, 101/2005);
Pravilnika o obrascu vozačke dozvole („Službeni list SFRJ" br. 74/89 i 17/90)

Pravilnika o vozačkim dozvolama, dozvolama za vozače-instruktere i vozače traktora i potvrđama o poznavanju saobraćajnih propisa („Službeni glasnik SRS“ br 16/83).

2. KATEGORIJE MOTORNIH VOZILA

Vozačka dozvola izdaje se za upravljanje motornim i priključnim vozilima koja se razvrstavaju u kategorije "A, B, C, D i E".

U kategoriju "A" spadaju motocikli.

U kategoriju "B" spadaju motorna vozila, osim vozila kategorije "A", čija najveća dozvoljena masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam sedišta, ne računajući sedišta za vozača.

U kategoriju "C" spadaju motorna vozila za prevoz tereta čija je najveća dozvoljena masa veća od 3500 kg.

U kategoriju "D" spadaju motorna vozila za prevoz lica koja, osim sedišta za vozača, imaju više od osam sedišta (autobusi).

U kategoriju "E" spadaju skupovi vozila čija vučna vozila spadaju u kategoriju "B, C ili D", a priključna vozila su mase veće od 750 kg.

Vozači motornih vozila kategorije "B, C ili D" imaju pravo da upravljaju motornim vozilima tih kategorija i kad su im pridodate lake prikolice, a vozači motornih vozila kategorije "B" i vozilima te kategorije kad im je pridodato priključno vozilo čija masa nije veća od mase vučnog vozila, ako najveća dozvoljena masa tih vozila ili skupa vozila nije veća od 3.500 kg.

Vozač kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima kategorije "D" ima pravo da upravlja i motornim vozilima kategorije "B i C", a vozač kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilim kategorije "C" ima pravo da upravlja i motornim vozilom kategorije "B".

3. USLOVI ZA STICANJE PRAVA NA UPRAVLJANJE MOTORNIM VOZILIMA

Pravo na upravljanje motornim vozilom može da stekne lice koje ispunjava zakonom propisane uslove koji se odnose na :

1. Minimalnu starost

za "A" kategoriju - 16 godina, s tim da mu se nakon položenog vozačkog ispita izdaje vozačka dozvola koja daje pravo na upravljanje motociklima čija radna zapremnina ne prelazi 125 ccm, a kada lice postane punoletno izdaće mu se, na njegov zahtev, ova vozačka dozvola bez ograničenja.
za "B i C" kategoriju - navršениh 18 godina
za "D" kategoriju - navršenu 21 godinu.

2. Znanja i veštine

Za bezbedno upravljanje motornim vozilom neophodna su posebna znanja i veštine. Da bi se to obezbedilo, kandidati za vozače se osposobljavaju kod ovlašćenih centara za obuku vozača (auto-školama). Nakon uspešno završenog osposobljavanja, kandidat za vozača polaže vozački

ispit za upravljanje motornim vozilima određene kategorije, a kao dokaz da je položio vozački ispit ovlašćeni centar za obuku vozača izdaje mu uverenje o položenom vozačkom ispitu koje se kao dokaz prilaže uz zahtev za izdavanje vozačke dozvole.

3. Zdravstvena sposobnost

Telesna i duševna sposobnost za vozača određene kategorije motornih vozila utvrđuje se lekarskim pregledom koje obavljaju za to ovlašćene zdravstvene ustanove.

Kandidat za vozača, odnosno vozač motornog vozila dužan je uz zahtev za izdavanje vozačke dozvole, da podnese uverenje o zdravstvenoj sposobnosti u kome je određena njegova telesna i duševna sposobnost za upravljanje motornim vozilom, a ako ne ispunjava uslove koji su propisani Pravilnikom o zdravstvenim uslovima koje moraju ispunjavati vozači motornih vozila i navod da ii je trajno ili privremeno zdravstveno nesposoban. odnosno ograničeno sposoban za upravljanje motronim vozilom određene kategorije. Uverenje ne sme biti starije od šest meseci.

4. Odsustvo određenih zakonskih smetnji

Vozačka dozvola ne može se izdati vozaču ako mu je odlukom nadležnog organa zabranjeno upravljanje motornim vozilom.

4. KOME SE PODNOSI ZAHTEV ZA IZDAVANJE VOZAČKE DOZVOLE

Vozačku dozvolu izdaje organ unutrašnjih poslova na čijem području lice kome se izdaje dozvola ima prebivalište, a licu koje zbog zaposlenja, studiranja ili drugih opravdanih razloga boravi van mesta prebivališta duže od tri meseca, vozačku dozvolu može izdati organ unutrašnjih poslova na čijem području ima boravište.

5. IZDAVANJE VOZAČKE DOZVOLE

Uz popunjen obrazac zahteva za izdavanje vozačke dozvole "B" i "C" kategorije podnosilac zahteva prilaže:

- uverenje o položenom vozačkom ispitu za upravljanje motornim vozilima određene kategorije koje nije starije od dve godine;
- uverenje o telesnoj i duševnoj sposobnosti za upravljanje motornim vozilom kategorije za koju se vozačka dozvola traži koje nije starije od šest meseci;
- dve fotografije podnosioca zahteva veličine 35 h 45 mm;
- dokaz o uplati propisane republičke administrativne takse za izdavanje vozačke dozvole propisane Zakonom o administrativnim taksama ("Službeni glasnik RS", br. 43/2003, 51/2003, 53/2004, 42/2005, 61/2005, 101/2005, 47/2007)
- dokaz o uplati naknade za obrazac vozačke dozvole čija je visina propisana Uredbom o visini naknade za usluge koje Ministarstvo unutrašnjih poslova pruža u cilju sticanja sopstvenih prihoda („Službeni glasnik RS broj 65/06).

Podnosilac zahteva za izdavanje vozačke dozvole dužan je da se legitimiše ličnom kartom radi utvrđivanja identiteta.

Pored navedenih dokaza, podnosilac zahteva za overu "D" kategorije u vozačkoj dozvoli prilaže i:

- dokaz da je upravljao motornim vozilima "C" kategorije najmanje dve godine ili dokaz da je upravljao motornim vozilima "B" i "C" kategorije

najmanje tri godine.

Navedeni uslovi mogu se dokazivati potvrdom preduzeća u kome je vozač zaposlen, saobraćajnom dozvolom ako poseduje vozilo registrovano na svoje ime i drugim odgovarajućim dokazima.

U vozačkoj dozvoli, označavanje kategorija vozila ("A, B, C, D i E") za koju vozačka dozvola važi, vrši se stavljanjem pečata nadležnog organa koji dozvolu izdaje i upisivanjem datuma polaganja vozačkog ispita u svaku rubriku u kojoj su navedena vozila kojima vozač može upravljati.

Vozačka dozvola izdaje se licu i produžava sa rokom važenja od deset godina, a licima starijim od 65 godina života sa rokom važenja od tri godine. Rok važenja vozačke dozvole računa se od dana njenog izdavanja odnosno produženja njenog važenja. Licima koja u vreme izdavanja vozačke dozvole imaju više od 55 godina života vozačka dozvola izdaje se sa rokom važenja do navršene 65 godine života, s tim da taj rok ne može biti kraći od tri godine. Izuzetno, vozačka dozvola se može izdati ili se njeno važenje može ograničiti i na rokove kraće od 10 godina, odnosno tri godine, na osnovu nalaza i mišljenja ovlašćene zdravstvene ustanove u uverenju o zdravstvenoj sposobnosti lica.

6. PRODUŽENJE VAŽENJA VOZAČKE DOZVOLE

Važenje vozačke dozvole produžava na zahtev vozača, organ unutrašnjih poslova koji vozača vodi u svojoj evidenciji. Uz popunjen zahtev za produženje važenja vozačke dozvole podnosilac zahteva prilaže:

- vozačku dozvolu;
- dokaz o uplati republičke administrativne takse za produženje važenja vozačke dozvole;
- uverenje o zdravstvenoj sposobnosti vozača ako je vozačka dozvola izdata sa kraćim rokom važenja zbog nepovoljnog zdravstvenog stanja ili zato što je vozač navršio 65 godina života.

Produženje važenja vozačke dozvole upisuje se u obrazac vozačke dozvole.

7. ZAMENA INOSTRANE VOZAČKE DOZVOLE

Stranac kome je odobreno stalno nastanjenje u Republici Srbiji, državljanin Republike Srbije koji se iz inostranstva vrati, odnosno dođe u Republiku Srbiju da u njoj stalno ostane, kao i osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Srbiji, stranih trgovinskih, saobraćajnih, kulturnih i drugih predstavništava i stranih dopisništava mogu da upravljaju motornim vozilima na osnovu važeće strane vozačke dozvole za vreme od šest meseci od dana ulaska u SR Jugoslaviju.

Navedenim licima organ unutrašnjih poslova nadležan po mestu boravka, odnosno prebivališta zameniće na njihov zahtev inostranu vozačku dozvolu za jugoslovensku vozačku dozvolu onih kategorija motornih vozila kojima imaju pravo da upravljaju bez polaganja vozačkog ispita. Uz popunjen zahtev za izdavanje vozačke dozvole ta lica su dužna da prilože:

- dokaz o regulisanom statusu stranca u Republici Srbiji,
- uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje motornim vozilima onih kategorija za koje se vozačka dozvola traži, koje nije starije od šest meseci,
- važeću inostranu vozačku dozvolu sa prevodom overenim od strane ovlašćenog sudskog tumača
- ili jugoslovenskog diplomatsko-konzularnog predstavništva,
- dve fotografije veličine 35 h 45 mm,
- dokaz o uplati:

- republičke administrativne takse za zamenu inostrane vozačke dozvole jugoslovenskom,
- naknade za obrazac vozačke dozvole,

dokaz o istovetnosti (lična karta, putna isprava ili lična karta za stranca, ako zahtev podnosi stranac),
ako zahtev za zamenu inostrane vozačke dozvole podnosi državljanin Republike Srbije, pored navedenih dokaza dužan je da priloži dokaz da je u zemlji u kojoj mu je izdata strana vozačka dozvola boravio duže od šest meseci (uverenje nadležnog diplomatsko - konzularnog predstavništva, potvrda inostranog organa o dužini boravka, inostrana viza, potvrda preduzeća koje je izvodilo radove u inostranstvu i sl.).

Inostrana vozačka dozvola (osim ako se radi o licu na diplomatskoj listi) zadržava se i čuva u dosijeu vozača i vraća na njegov zahtev kada napušta teritoriju Republike Srbije pod uslovom da vrati nacionalnu vozačku dozvolu koja mu je izdata u zamenu za inostranu vozačku dozvolu.

8. OVERA NOVE KATEGORIJE U VOZAČKOJ DOZVOLI

Ako vozač nakon izdavanja vozačke dozvole položi ispit za neku drugu kategoriju motornih vozila, organu unutrašnjih poslova koji ga vodi u evidencij i podnosi zahtev za overu nove kategorije vozila u vozačkoj dozvoli i uz zahtev prilaže:

- vozačku dozvolu,
- uverenje o položenom vozačkom ispitu koje nije starije od dve godine,
- uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje motornim vozilima te kategorije koje nije starije od šest meseci,
- dokaz o uplati republičke administrativne takse,
- dokaz o istovetnosti.

9. PROMENA PREBIVALIŠTA VOZAČA

Vozač koji promeni prebivalište dužan je da se u roku od 30 dana od dana dolaska u novo prebivalište prijavi organu unutrašnjih poslova na čijoj teritoriji ima prebivalište radi upisa u evidenciju vozača. Uz popunjen obrazac zahteva za izdavanje vozačke dozvole prilaže:

- vozačku dozvolu
- dokaz o prijavi - odjavi prebivališta (ličnu kartu)
- dokaz o uplati republičke administrativne takse za prijavu vozača u evidencije.

10. PROMENA LIČNIH PODATAKA VOZAČA

Vozač je dužan da organu unutrašnjih poslova koji ga vodi u svojoj evidenciji prijavi promenu ličnih podataka (imena). Uz popunjen obrazac zahteva za izdavanje vozačke dozvole prilaže:

- vozačku dozvolu,
- rešenje nadležnog opštinskog organa uprave po mestu prebivališta o promeni ličnog imena ili izvod iz matične knjige venčanih,
- dokaz o uplati republičke administrativne takse za izdavanje vozačke dozvole,
- dokaz o uplati naknade za obrazac vozačke dozvole.

11. IZDAVANJE DUPLIKATA VOZAČKE DOZVOLE

U slučaju gubitka, uništenja ili dotrajalosti vozačke dozvole, vozač podnosi organu unutrašnjih poslova koji ga vodi u evidenciji zahtev za izdavanje duplikata vozačke dozvole. Uz popunjen obrazac zahteva za izdavanje vozačke dozvole prilaže:

staru vozačku dozvolu ako je zahtev podnet zbog dotrajalosti,
izjavu kako je došlo do gubitka, uništenja ili oštećenja vozačke dozvole,
dokaz o uplati republičke administrativne takse za izdavanje duplikata vozačke dozvole,
dokaz o uplati naknade za novi obrazac vozačke dozvole.

Duplikat vozačke dozvole koji se izdaje nosi isti broj registra vozača koji je nosila ranija dozvola, a na naslovnoj strani dozvole upisuje se reč "Duplikat". Vozačka dozvola za koju je izdat duplikat ne sme se koristiti u saobraćaju.

Iznos Republičke administrativne takse (vidi podlink):

VOZAČKA DOZVOLA

1.	Za izdavanje i produženje vozačke dozvole (Tarifni broj 1=200+tarifni broj 40/1=350)	550,00
2.	Za izdavanje potvrde o poznavanju saobraćajnih propisa (Tarifni broj 1=200+tarifni broj 40/1=350)	550,00
3.	Za izdavanje duplikata vozačke dozvole i PSP (Tarifni broj 1=200+tarifni broj 40/2=700)	900,00
4.	Za prijavu vozača (Tarifni broj 1=200+tarifni broj 40/3=350)	550,00
5.	Za zamenu inostrane vozačke dozvole (Tarifni broj 1=200 + tarifni broj 40/4=6.110)	6.310,00
6.	Za izdavanje, produženje važnosti i izdavanja duplikata dozvole za vozača instruktora (Tarifni broj 1=200+tarifni broj 40/5=700)	900,00
7.	Za izdavanje i produženje dozvole za vozača traktora (Tarifni broj 1=200+tarifni broj 40/1=350)	550,00
8.	Za izdavanje duplikata dozvole za vozača traktora (Tarifni broj 1= 200+tarifni broj 40/2=700)	900,00
9.	Za izdavanje potvrde o pravu na upravljanje vozilom od strane vozača koji je izgubio vozačku dozvolu (Tarifni broj 1=200+tarifni broj 40/2=700)	900,00
10.	Za žalbu (tarifni broj 6)	300,00

Napomena: Brojevi žiro računa na koje se može izvršiti uplata razlikuju se u zavisnosti od opštine na KOJOJ se podnosi zahtev.